

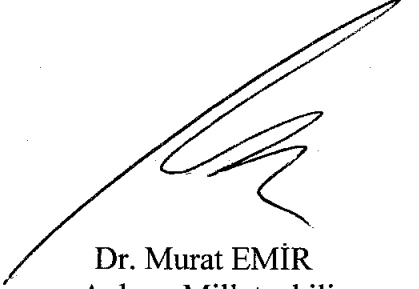

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.12.2018
Sayı : 464

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

26.09.2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Dr. Murat EMİR
Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih :	20 Aralık 2018
Esas No: 2/1484	

12 Aralık 2018

424/5

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
12 Aralık 2018
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
12 Aralık 2018
No: 397520
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın, 'İkinci Bölümü'nde 'Yürütme' başlığı altında yer alan 101'inci maddede, "Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer." denilerek, cumhurbaşkanının tarafsızlığı özellikle vurgulanmıştı. Ancak 16 Nisan 2017 tarihinde halkoyuna sunulan Anayasa maddeleri arasında 101'inci maddeye de yer verilerek, cumhurbaşkanının tarafsız olması şartı kaldırılmıştır. Söz konusu maddede yapılan değişikliklerle, cumhurbaşkanının, partili olmasının yolu açılmıştır. Anayasa değişikliğinin ardından mevcut Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Adalet ve Kalkınma Partisi'ne üye olmuştur.

'Devletin başı' olması dolayısıyla devletin en üst düzeydeki temsilcisi konumundaki cumhurbaşkanı, ceza yasalarında, devletin diğer organlarından ayrı düzenlemelerle koruma altına alınmış bir makamdır. TCK Madde 299'a göre; korunması gereken Cumhurbaşkanlığı makamının saygınlığıdır. Burada Cumhurbaşkanlığına hakaret değil, bu makamda bulunan kişiyi, yani Cumhurbaşkanı'na hakareti ve dolayısıyla Cumhurbaşkanı olan kişinin şahsiyetini korumayı esas almıştır. Maddenin mevcut hali, tarafsız ve siyaset dışı Cumhurbaşkanının Devleti temsil sıfatına duyulan saygının bir gereği olarak ayrıca tanımlanmıştır.

16 Nisan Anayasa Değişiklik Referandumu ile cumhurbaşkanının, partili yani siyasi olarak tarafsız kimliğine son verilmesi, bu maddede ifade edilen koruma hükmünü de tartışmalı hale getirmiştir. 'Tarafsız cumhurbaşkanı' formülünde, 'devletin başı' olmasından da kaynaklı adeta özel korumaya alınmış olan cumhurbaşkanının, aynı zamanda siyasi bir partinin lideri konumunda bulunması, bu korumanın devletin tüzel kişiliğinin temsil eden birinin yanı sıra bir siyasi parti liderini de özel korumaya almak anlamına gelecektir. Pratikte yaşanan sorunların başında, aynı zamanda cumhurbaşkanı olan bir siyasi parti liderine, başta ana muhalefet partisi olmak üzere diğer siyasi partilerden gelecek eleştiri ve tepkilerin, 299. madde kapsamındaki 'cumhurbaşkanına hakaret' suçu kapsamında değerlendirilmesi gelmektedir. Söz konusu 299. madde, 'partili cumhurbaşkanı' sistemine geçilmeden önce zaten 2 bini aşkın vatandaşımız hakkında soruşturma açılmasına yol açmış bir düzenlemeyken, yeni sistemde bu sayının gün be gün artması kaçınılmazdır. Sadece 2017 yılında, bu konuda, 6033 dava açılmıştır.

Başta düşünce ve ifade özgürlüğü alanının daha da daralıp yok olmaması ile cumhurbaşkanlığının tarafsızlığının kaybolması nedeniyle TCK 299. Maddenin, 'partili cumhurbaşkanı'nın siyasi parti adına yaptığı faaliyet ve konuşmalarında uygulanmaması gerektiği açıktır. Dolayısıyla, çift şapkalı cumhurbaşkanına; siyasi parti lideri konumunda yaptığı eylemlere karşı gelen tepkilerin, eleştiri kapsamında değerlendirilmesi, hem hukuken, hem de kamuoyu vicdanında daha uygun olacaktır.

TÜRK CEZA KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 26.09.2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 299'uncu Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Cumhurbaşkanının siyasi parti adına yaptığı faaliyetlerin ve konuşmaların eleştirilmesi, bu madde kapsamında sayılmaz.”

MADDE 2: Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3: Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

